

Sygn. akt X Ga 210/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie

o.o.1. Przewodniczący Sędzia SO Iwona Wańczura

o.o.2. Sędzia SO Lesław Zieliński

Sędzia SR (del.) Rafał Baranek (spr.)

Protokolant Grzegorz Kaczmarczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2016r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy W.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 7 marca 2016r.

sygn. akt VI GC 527/15

1. oddała apelację;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Lesław Zieliński SSO Iwona Wańczura SSR (del.) Rafał Baranek

Sygn. akt X Ga 210/16

UZASADNIENIE

Gmina W. wniosła o zasądzenie od (...) w W. kwoty 44 678,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania. Jako podstawę roszczenia wskazała brak zapłaty czynszu dzierżawnego.

W sprzeczności od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i obciążenie powódki kosztami postępowania. Pozwana poniosła zarzut nieistnienia roszczeń powódki względem pozwanej z uwagi na zawarcie przez strony umowy o umorzeniu zobowiązania.

W toku postępowania zmianie uległa firma pozwanej na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Rybniku zasądził na rzecz powódki od pozwanej zgodnie z żądaniem pozwu, orzekając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 k.p.c., tj. zasądzając je na rzecz powódki kwotę 4 634,00 zł.

Sąd Rejonowy ustalił, że powódka na podstawie umowy z dnia 07 stycznia 2013r. wydzierżawiła pozwanej nieruchomości szczegółowo opisane w § 1 pkt 1 i 2 umowy. Umowę zawarto na czas oznaczony do dnia 31 grudnia 2013 r. Wysokość czynszu ustalono na kwotę 4 500,00 zł netto, w terminie do 15 każdego miesiąca za wyjątkiem okresu od 7 do 31 stycznia 2013 r., za który czynsz wynosił 3 692,03 zł netto. Dla zmian umowy przewidziano formę pisemną pod rygorem nieważności. Powódka w okresie od 1 marca 2013r. do 5 listopada 2013r. obciążyła pozwaną zgodnie z zapisami umowy 9 fakturami VAT tytułem czynszu dzierżawnego, z czego pozwana zapłaciła jedynie kwotę 2 000,00 zł, tytułem należności określonej w pierwszej z faktur. Do zapłaty pozostała kwota dochodzona pozwem.

Sąd Rejonowy zważył, że pozwana powołując się na modyfikację terminów zapłaty – nie przedstawiła żadnych dowodów na tą okoliczność. Nadto ewentualna modyfikacja umowy wymagała formy pisemnej pod rygorem nieważności, wobec czego ustalenia zawarte z pominięciem tej formy były nieważne.

Od powyższego wyroku pozwana wniosła apelację i zaskarżyła go w całości. Pozwana zarzuciła wyrokowi:

1) naruszenia prawa procesowego, mające wpływ na treść wydanego orzeczenia:

a) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i przekraczające granice swobodnej oceny dowodów, pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych - polegające na pominięciu przez Sąd I instancji faktu zawarcia pomiędzy Stronami umowy o zwolnienie z długu;

b) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie ze stanowiska Pozwanej oraz zebranego w sprawie materiału dowodowego, wniosku z niego niewynikającego - polegające na błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż zgodnie ze stanowiskiem Pozwanej w przedmiotowej sprawie Strona umownie zmodyfikowała termin zapłaty wynikający z umowy dzierżawy, podczas gdy zgodnie ze stanowiskiem Pozwanej, w przedmiotowej sprawie Strona zawarły odrębną umowę o zwolnienie z długu, nie modyfikując przy tym umowy dzierżawy;

c) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., przez oddalenie wniosku dowodowego pozwanej, na okoliczność zawarcia przez strony umowy o zwolnienie z długu, w postaci przesłuchania świadków M. P. oraz G. P. - mimo, że wniosek ten nie był wnioskiem spóźnionym (dowód z zeznań świadków zgłoszony został bowiem w sprzeczności), zmierzał wyłącznie do wyjaśnienia okoliczności kluczowej dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, a okoliczność będąca przedmiotem dowodu nie została wyjaśniona jakimkolwiek innym środkiem dowodowym;

d) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego z pominięciem jego istotnej części - polegające wydaniu przez Sąd orzeczenia na podstawie niepełnego materiału dowodowego sprawy tj. materiału pomijającego kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy zeznania świadków M. P. oraz G. P.;

- co skutkowało pominięciem przez Sąd I instancji, iż Pozwana w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty powoływała się na zawarcie z Powódką ustnej umowy o zwolnienie z długu,

- bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż Pozwana powołuje się na okoliczność ustnej modyfikacji treści umowy dzierżawy i zmianę terminu zapłaty, oraz bezpodstawnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż wszelkie ustalenia pomiędzy Stronami, dla swej ważności przyjąć musiały formę pisemną pod rygorem nieważności.

2) Naruszenie prawa materialnego, wynikające z błędnych ustaleń faktycznych:

a) naruszenie przepisów kodeksu cywilnego tj. art. 77 k.c. w zw. z art. 76 k.c. przez jego zastosowanie, do ustalonego stanu faktycznego, co skutkowało błędnym przyjęciem przez Sąd I instancji, iż w przedmiotowej sprawie wzajemne ustalenia Stron, dla swej ważności, przyjąć musiały formę pisemną;

b) naruszenie przepisów kodeksu cywilnego tj. art. 508 k.c., przez jego niezastosowanie - pomimo, iż w przedmiotowej sprawie Strony zawarły ustną umowę o zwolnienie z długu.

W związku z takimi zarzutami, pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, lub alternatywnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, oraz uzupełnienie materiału dowodowego o przesłuchanie świadków M. P., G. P., oraz stron.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i utrzymanie w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 7 marca 2016r., oraz o zasądzenie kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Podniosła, że stanowisko pozwanej nie jest uzasadnione, albowiem zawarcie ustnej umowy o umorzeniu należności czynszowych nie zostało wykazane jakimikolwiek dowodami. Strona pozwana w zakresie inicjatywy dowodowej wykazała całkowitą bierność. Nie stawiała się także na rozprawę celem przedstawienia i uzasadnienia swojej argumentacji. Oddalenie wniosków dowodowych z zeznań świadków M. P. i G. P. było zasadne, ponieważ nie zostały one zgłoszone w sprzeciwie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd I instancji prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy, a w sprawie nie doszło do naruszenia prawa procesowego, które miałyby wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje za własne w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że apelujący nietrafnie podniósł zarzuty naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. i art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. Zarzut apelacji odnoszący się do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz przez przekraczającą granice swobodnej oceny zebranych dowodów, pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych w postaci zawarcia umowy o zwolnienie z długu – jest chybiony.

Wskazać należy na brak prawidłowego wniosku dowodowego sformułowanego przez pozwanej, dotyczącego tej okoliczności. Pozwana przytoczyła co prawda w uzasadnieniu sprzeciwu, że reprezentujący powódkę M. K. zawarł z pozwaną spółką w obecności innych osób „umowę o umorzeniu zobowiązania”, jednakże w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego brak było podstaw do przyjęcia, aby M. K. posiadał stosowne upoważnienie do działania w imieniu powódki. Co więcej, pozwana zgłosiła na tę okoliczność dowód z zeznań świadków – nie wskazując ich personaliów. Pozwana nie zgłosiła dowodu z przesłuchania stron bądź ich pełnomocników, a w rubryce 11 formularza sprzeciwu zaznaczyła, że zgłosiła powyżej wszystkie dowody.

Zgodnie z art. 508 k.c. zobowiązanie wygasa, gdy wierzyciel zwalnia dłużnika

z długu, a dłużnik zwolnienie przyjmuje, więc właściwym środkiem dowodowym, który mógł wykazać zwolnienie i przyjęcie zwolnienia z długu – byłoby przesłuchanie stron.

Pozwana złożyła w dniu rozprawy pismo procesowe – jednak stanowiło ono zgłoszenie nowych wniosków dowodowych, a nie uzupełnienie pierwotnego wniosku ze sprzeciwu do nakazu zapłaty. W tych okolicznościach sprawy zastosowanie znalazł art. 503 § 1 zd. 3 k.p.c., zgodnie z którym Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody. Należy zaznaczyć, że pozwana nie uzupełniła wniosku dowodowego aż do zamknięcia rozprawy.

Zarzut apelacji odnoszący się do naruszenia art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez oddalenie wniosku dowodowego pozwanej, złożonego w dniu 7 marca 2016r., w postaci zeznań świadków M. P. oraz G. P. okazał się chybiony. Pozwana we wniosku zaznaczyła, że potrzeba powołania tych dowodów powstała później, po terminie wskazanym przez Sąd, ze względu na toczące się postępowanie skargowe przed jedną z komisji Rady Miasta. Już z treści wniosku jednoznacznie wynika więc, iż był to wniosek spóźniony. Pozwana nie wykazała we wniosku, że nie zgłosiła tych dowodów w sprzeciwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowodowałoby zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że wystąpiły inne wyjątkowe okoliczności. Wniosek ten złożyła zresztą tuż przed rozprawą, co wskazuje na zamiar spowodowania odroczenia rozprawy i w ten sposób przedłużenia postępowania.

Wskazała apelująca w nim jedynie, że w toku postępowania skargowego członkowie komisji Rady Miasta „powzięli istotne informacje dotyczące negocjacji” między stronami w przedmiotowej sprawie. Pozwana nie sprecyzowała jednak jakie to były informacje, ani jaki miał być efekt negocjacji stron, a więc na jakie konkretne okoliczności złożyła ów wniosek. Ponadto należy wskazać, że wniosek dowodowy na okoliczność ustaleń komisji, lub przebiegu negocjacji – byłby wnioskiem wtórnym, wobec zgłoszonego wcześniej wniosku dowodowego na okoliczność ustaleń stron o zawarciu umowy o umorzeniu długu. Sam tylko przebieg negocjacji nie mógł mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a pozwana zaniechała wskazania bezpośrednich świadków zdarzenia – domniemanego zawarcia umowy o zwolnieniu z długu, którą to okoliczność zgłosiła jako twierdzenie już w treści sprzeciwu. Skoro pozwana nie zgłosiła dowodu z zeznań świadków M. P. i G. P. na okoliczność zawarcia przez strony umowy o zwolnienie z długu, to nie mogła z powodu oddalenia wniosków dowodowych z ich zeznań na okoliczności przebiegu negocjacji, czy ustaleń komisji – zgłosić skutecznego zarzutu w apelacji.

Z podobnych względów nietrafionym był ostatni z zarzutów dotyczących naruszenia zasad procedury przez Sąd I instancji. Pominięcie zeznań świadków M. P. oraz G. P. nie mogło stanowić naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., ponieważ Sąd rozważył wszechstronnie materiał dowodowy. Zgodnie z art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające istotne znaczenie dla sprawy. Jak zostało wykazane wyżej okoliczności przebiegu negocjacji stron, czy też wtórnych ustaleń komisji Rady Miasta nie stanowiły istoty sprawy.

Podsumowując tę grupę zarzutów – zgłoszone przez pozwaną dowody nie mogły skutkować ustaleniem przez Sąd, że strony zawarły ustną umowę o zwolnienie z długu, wobec czego Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia przepisów postępowania, które miałyby wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Druga grupa zarzutów dotyczyła naruszeń prawa materialnego, wynikających z błędnych ustaleń faktycznych. Pozwana zarzuciła, że Sąd ustalił, iż wzajemne ustalenia stron, dla swej ważności, przyjąć musiały formę pisemną, a strony zawarły umowę ustną, o której mowa w art. 508 k.c. Zarzuty te nie mogły być trafione, bowiem Sąd nie poczynił ustaleń w zakresie zawarcia przez strony umowy o zwolnienie z długu w nieprawidłowej formie. Brak było na tą okoliczność skutecznych wniosków dowodowych. Wobec braku ustaleń faktycznych w tym zakresie, które to ustalenia były pełne i wszechstronne – brak było podstaw do zastosowania art. 508 k.c. Na marginesie należy wskazać, że w tym zakresie rację ma apelujący, że instytucja zwolnienie z długu nie wymagała formy pisemnej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 grudnia 2015r., sygn. akt V ACa 189/15). Pozostawało to jednak bez wpływu dla rozstrzygnięcia sprawy, wobec prawidłowych ustaleń stanu faktycznego przez Sąd I instancji, w szczególności że nie doszło do zwolnienia z długu.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy oraz zgromadzony materiał dowodowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację strony pozwanej jako bezzasadną.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana uległa w procesie w całości, w związku z tym na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c i § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.), który znajduje zastosowanie, ponieważ apelacja złożona została po dniu 31 grudnia 2015 r. - winien zwrócić powodowi wynagrodzenie pełnomocnika za II instancję, w wysokości połowy wynagrodzenia za pierwszą instancję.

SSO Lesław Zieliński SSR SSO Iwona Wańczura (del.) Rafał Baranek (spr.)